

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A lisszaboni királygyilkosság.

(Z.) Oroszország példája erősen megtévesztette azokat, akik hívei az abszolutisztikus hatalom gyakorlásának. A hatalmas önkény ellen támadt reakció itt nem volt sikerre vezethető, miután az évszázadok alatt elzibbasztott, emberi jogokra, szabadságokra vágyódó erő újabb és újabb narkozisnak volt alávetve a cári hatalom részéről s mert ez az erő nem tudott győzedelmeskedni a hadseregben.

De Oroszország példája rossz példa s nem emberi igazságokon alapuló. Mert az igazság az, hogy az erőszakos kormányzáson utóvégre is megbosszulja magát az erőszak.

Ime az abszolutisztikus uralkodók egyikét, Portugália királyát és trónörökösét elsöpörte a végletekig felizgatott népharag. Károly királyt s Lajos trónörökösét Lisszabon főutcáján legyilkolták.

Portugáliában 1892 óta forrong az elégedetlenség a király és kor-

mánya politikája ellen, mely egészségtelen gazdasági, közigazgatási és kulturális alapokra volt fektetve.

A király a helyett, hogy egészséges, energikus rendszerváltoztatással segített volna a bajokon, az erőszak politikáját üzte s az elégedetlenség fel-fellobbanásait abszolutisztikus rendszabályokkal igyekezett elfojtani.

Az elégedetlenség nőttön-nőtt s mikor forradalmi jellegűt öltött a parlamentben, a király kormánya szétkergette az országgyűlést és diktatórt ültetett az ország nyakára.

A királygyilkosságról hozzánk érkező hírek meglehetősen ellentmondók. — Anarkista-merényletnek tüntették fel kizárólagosan az első távirati tudósítások. De a későbbi híradások már sejtetni engedik, hogy a közvéleményt irányító körök direktívái szerint lett a gyilkos merénylet végrehajtva. Burkoltan szólnak a hírek, de hiszen hónapok óta egyebet sem hallunk Portugáliáról, minthogy ott minden csendes.

Portugália jövőjéről most még jóslatásokba bocsájtkozni nem le-

het. Minden valószínűség a mellett szól, hogy a király másodszülött fia veszi át az uralkodást a királynő régenssége mellett.

Dacára ugyanis a közíársaságiak törekvésének, a dinasztiaát még mindig meglehet talán menteni, de csak liberális rendszerváltozással, új, egészséges alapokra fektetett kormányzással.

A fejadó eltörlése.

Mentelmi ügyen.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 3.

Návay Lajos elnököl az ülésen. Okolicsányi László az állandó igazoló bizottság előadója jelentést tesz Botzenhardt János mandátumáról.

Elfogadták ezután harmadszori olvasásban a bírói és ügyészi szervezet módosításáról, az arad-nagykikindai és gombos-szabdkai vasutakról szóló javaslatot.

Következik a másodosztályú kereseti adóról, a fejadó eltörléséről szóló javaslat.

Dal.

A „Debreczen” számára írta: *Farkas Imre.*

Hivlak akkor is ha nem jössz
 Ha nem jössz is várlak,
 Kereslek, ha bizonyos, hogy
 Meg sem is találalak.
 Szeretem a szép szemednek
 Fényes csillogását,
 Amikor én rád gondolok
 Már az is imádság.

Szeretem a ruhácskédát
 Hisz te magad varrtad,
 Szeretem a piros pirost
 Nótás, csókos ajkad.
 Szeretem a széles utcát
 Merre hozzád járok...
 Szeretem én körülöttem
 az egész világot.

A legerősebb biztosíték.*

Írta: *Bakonyi Samu dr.* országgyűlési képviselő.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Soha, egyetlen nemzet sajtója nagyobb hűséggel, nemesebben, őnzetlenebb odaadással nem teljesítette magasztos hivatását, mint

* A „Budapest” jubilaris albumából.

a lefolyt nemzeti küzdelemben a magyar sajtó. Ennek a harcnak hivatott történelmire megfogja állapítani, hogy ha a nemzeti érdeket a hazafias újságírás mindennapi riadója ébren nem tartotta volna, legjobbjaink minden bölcsesége, buzdítása és elszántsága csupán az önfeláldozó munka fenséges példája maradt volna. Nagy válságok idején a legderekabb hazafiak szava is csak a pusztában elhangzó kiáltás maradna, ha a csüggedő nemzet lankadó önbizalmát napról-napra nem élesztgetné kitartásra, nem tüzelné tette az ellenállásnak egyetlen legyőzhetetlen harcos: a nemzetéhez hű, semmi kincsel meg nem vesztegethető napi sajtó.

Magyarország háláját sajtója iránt hozzá és önmagához méltóan csak úgy róhatja le, ha szabadságának biztosítékait erdélyes intézményekkel minél jobban megszilárdítja s a bekövetkező reformmal minden ólálkodó veszedelmet kiküszöböli. Mert ugyan van-e széles e hazában olyan jámbor ember, aki azal amitja magát, hogy a nemzeti küzdelemnek vége szakadt s az elmúlt évek viharai többé ki nem törhetnek? Hogy ellenségeink végkép meghátráltak? Így csak vakok és siketek gondolkozhatnak, akik nem látják és nem hallják a körülötünk és közöttünk nyüzsgő-zsibongó mindenféle fajtájú nyilt és még inkább alattomos ellenséget. Fájdalom, a sajtó egyrészének a munkájából ma azok

látnak hasznót. A jóhiszemű, becsületes kritikának a maga határait mindig annak a kérdésnek a mértékével kellene megszabni, hogy cui prodest?

A tüzebb lelkű magyartól ki venné rossz néven, hogy a nemzeti uralomtól többet, minden ügyének megvalósítását várta s hogy vérmes várakozásában csalódva, keserűségében igazságtalanul háborog? Aki túzáiban is a nemzet-ügyét akarja szolgálni, egyre mégis ügyelni köteles. Hogy hazafias szenvedelmé, gyűlölködéssé ne fajuljon. Mert ennek a tüze nem érlel és táplál, csak éget és rombol. Utjába áll az erőgyűjtő munkának és erőt ad a nemzeti alkotások valamennyi ellenségének. A mérsékletnek ez a hiánya pedig a sajtóban válnék igazán komoly veszedelmmé. Nem is annyira közvetlen politikai hatásában, hanem mindenekelőtt amiatt, mert magának a sajtónak az ellenségek kezébe adna az eddigieknél erősebb fegyvert. A magyar nemzetnek pedig, ha az eljövendő új küzdelmekben győzni akar, sajtójának csorbitatlan, teljes szabadságára van szüksége. A magyar sajtónak és a magyar nemzetnek nem lehetnek ellentétes érdekei. Ennek az igazságnak a belátása lesz a legszilárdabb alkotmánybiztosíték. Ez az igazság vezesse munkánkat és ez legyen lelkiismerete a munka bírálatának!

BUTOR-

KIALLITAST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédli, szalon hálószoza és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában **Széchenyi-utca 19. szám.**

Hoitsy Pál előadó nincs jelen, tehát Hammersberg László ajánlja elfogadásra a javaslatot.

Vlád Aurél elfogadja a javaslatot, annak ellenére, hogy van néhány kifogása a részleteknél. Kívánja a családtagok adójának eltörlesztését is.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a javaslat csak átmeneti intézkedéseket tartalmaz a végleges adóreform megalkotásáig. Ez még ebben az ülésszakban meg fog történni, de az életbeléptetéshez még több idő kell. Az engedményt maga sem tartja elegendőnek, de most nem lehetett több adót elengedni. A családtagoknak éppen a kisipart üző osztályok nagyon sok hasznukat veszik. Kéri a javaslat elfogadását.

Elnök a vitát bezárja.

A Ház általánosságban elfogadta a javaslatot.

A részletes tárgyalásnál az ötödik szakaszhoz Hammersberg László módosítást ajánl. A módosítást elfogadták.

A hetedik szakaszt szintén Hammersberg módosításával fogadták el.

A javaslatot ezután részleteiben is elfogadták, letárgyalták.

Következtek a mentelmi ügyek.

Markbreit Gyulát párbajvétségért kiadták.

Bernát Istvánt rágalalmazásért kéri kiadni.

Mérey Lajos tiltakozik a kiadatás ellen, mert zaklatásról van szó.

Bródy Ernő a kiadás mellett van, mert csupán arról van szó, hogy Bernát, mint szerkesztő a szerzőt megnevezte.

Hédervári Lehel előadó szerint Mérey csak töredéket olvasott fel a cikkből, amelyben igenis van rágalmazás. Kéri a kiadatást, hogy a szerzőt ki lehessen kutatni.

A többség a kiadást határozta el.

Lengyel Zoltán mentelmi bizottság elé utalta az elnök. A bizottság a napirendretérést javasolta.

Olay Lajos tudvalevőleg egy ismeretlen hírlapíró ellen tett feljelentést, aki állítólag ezt mondotta:

— Még ez a vén panamista is beszél!

Minthogy ez a kifejezés nem vonatkozott képviselőre, az eset felett napirendre tértek.

Okolicsányi Lászlót hatóság előtti rágalalmazásért, Halász Lajost Nagyváradon elkövetett közrendháborításért kiadták, — Bathlen Ádám gróf mentelmi jogát párvialdal vétsége miatt felfüggesztették, Bozóky Árpádot az ügyösség megkeresése folytán, nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás miatt kiadják, Székicsák Ferenc mentelmi jogát egy lapban írott cikk miatt is felfüggeszteni indítványozza.

Petrovics István indítványozza, hogy Székicsákot ne adják ki.

Vlád Aurél zaklatást lát a bírósági kiadatási kérelemben. Csatlakozik Petrovics indítványához.

Fenyvesi Soma a mentelmi bizottság javaslatát pártfogolja.

Hédervári Lehel előadó az eredeti javaslat elfogadását ajánlja.

A többség kiadja Székicsákot.

Ivánka Milán mentelmi jogát nemzetiségi izgatás miatt az előadó felfüggeszteni indítványozza.

Vlád Aurél szerint magában az a tény, hogy a programbeszédért kéri valakinek a kiadatását, tehát egy politikai cselekedetért, tisztán zaklatás. A magyar nemzetiség ellen nem is lehet izgatni.

Elnök: A nemzetiség kifejezésért rendreutasítja.

Vlád Aurél: A mentelmi bizottság javaslatának elutasítását indítványozza.

Malatinszky György: Vlád Aurél beszéde során a mentelmi bizottságot azzal gyanúsította, hogy szándékosan késlelteti az ő ügyeik elintézését. Ez ellen tiltakozik.

Bartha Ödön: Vlád szembehelyezi az osztrák ügyösség és a magyar ügyösség eljárását a mentelmi jog tekintetében. Érvéltése tiszta szofisztika, akinek elég bátorsága van arra, hogy lázítson, legyen annyi férfassága is, hogy helyt álljon érte.

Hédervári Lehel előadó visszautasítja Vládnek a mentelmi bizottságra mondott

vádait. Indítványozza, hogy a bizottság felfüggesztő javaslatát fogadják el.

A többség Ivánka Milán mentelmi jogát felfüggeszti.

Blahó Pál kihágást követett el a törvény értelmében. A bizottság eanél fogva kiadatását indítványozza.

Pető Sándor ezzel szemben éppen a törvényből magyarázza, hogy Blahó kihágást nem követett el s így arra kéri a házat, hogy Blahó mentelmi jogát ne függeszse fel.

Olay Lajos a mentelmi bizottság javaslatát kéri elfogadni.

Hédervári Lehel előadó a törvényesség szempontját hangsúlyozza, az eredeti javaslat elfogadását ajánlja.

A mentelmi bizottság javaslatát a ház többsége elfogadja.

Lázár Zsárd előadó Török Ferenc mentelmi jogának becsületsértésért kért felfüggesztését elutasítani kéri.

Kálosi József a közszabadság veszélyeztetését látja a mentelmi bizottság javaslatában, mely ellen fellázad a jogérzet megszünik a védelem szabadsága. Mint kisebbségi véleményt, határozati javaslatot ad be, kérve Török kiadatását.

Elnök megjegyzi, hogy a kisebbségi véleményt a házszabályok értelmében épp úgy ki kell nyomtatni, mint a többség véleményét, azt tehát írásban kellett volna beadni.

Kálosi József: Beadtam. Ott van az írományok között.

Mérey Lajos az előadó javaslatát teszi magáévá.

Lengyel Zoltán Kálosi felfogását osztja. Aki sért: alijon helyt is érte.

Bródy Ernő is a kisebbségi véleményt tartja helyesnek, Török mentelmi jogát tehát felfüggeszteni indítványozza.

Lázár Zsárd előadó a bizottság többségi javaslatát ajánlja elfogadásra.

Kálosi József tévedésnek tartja az elnök aza állítását, hogy kisebbségi véleményét nem adta volna be a formai kellékek betartásával. Csodálkozik, hogy olyan fegyelmzett jogi elme, mint Mérey, ennyire eltévelyedett. Török Ferenc kiadatását indítványozza.

A Ház többsége a mentelmi bizottság eredeti javaslatát fogadja el.

Rakovszky István mentelmi jogát párvialdal vétsége miatt felfüggesztették.

Melczér Géza mentelmi jogát nem függesztik fel, mert a kérelem nem illetékes hatóság részéről érkezett.

Városháza és vármegye.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e hó 10-én délelőtt 9 órakor ülést tart Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt.

Debrecen a múlt hóban. Debrecen város közigazgatási bizottsága e hó 5-én ülést tart, melyen a város január havi közigazgatási állapotáról számolnak be a szakreferensek.

— A Ganz-gyár beadványa. Említést tettünk már a Ganz-gyárnak a városhoz intézett beadványáról, melyben a gyár a telepén kiütött tüzesetre hivatkozva bejelenti, hogy előállván a vis major esete; felmentve érzi magát a szerződésben kikötött terminus betartása alól. A gyár beadványával tegnap foglalkozott a világitási bizottság, mely Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt délután 3 órakor ülést tartott. A bizottság megbizta Aberle Rajmund mérnököt, hogy járjon utána a dolognak, vajjon a tüzeset valóban akadályul szolgált-e a gyárnak a szállítás teljesítésében.

A muzeumi felügyelő díja. A városi tanács tegnapi ülésén a városi muzeumnál felügyelő szolgálatot teljesítő agg 48-as honvédeknek 200 koronát utalványozott ki.

Dohánytermelők értekezlete. A vidéki dohánytermelők e hó 9-én délelőtt 10 órakor értekezletet tartanak a városháza nagy tanácstermében.

Iparművészeti kiállítás Debrecenben.

— február 3.

Az ipar- és kereskedelmi kamara, az Országos Magyar Iparművészeti Társulattal együttesen kiállítást fog rendezni Debrecenben, még ez év folyamán.

Ma volt Leon Györgyi Kálmán, az Iparművészeti Társulat főtitkara, ki a kamara megbízottjával, dr. Rácz Lajos segédtitkárral megállapodott a közös előkészítési részleteiben.

A kiállításra felhívás a jövő hét folyamán fog szétküldetni. A kiállításban részt vehet a debreceni kamara kerületéből bármely műiparos iparművészeti készítményével. Külső gyűjteményt hoz le az Iparművészeti Társulat, kivált oly tárgyakból, melyek itt nem készülnek. E gyűjtemény maga is imponáló, a kerületbeli anyaggal együtt pedig valóban nagyszabású kiállítást alkot. Külön csoportban lesznek összegyűjtve a népművészeti alkotások: a kamara-kerület oly gazdag változatos háziiparokban, hogy ez a csoport is igen jelentősnek ígérkezik.

A közel napokban fogja a kamara megalkotani az előkészítő bizottságot, mellyel kapcsolatban megvalakul az Iparművészeti Társulat helyi fiók-egylete is.

A kiállítás augusztus 20. és szeptember 10-ike közt lesz nyitva.

Mintegy a kiállításához a kellő közhangulat felébresztésére, még a tavaszban, valószínűleg március hóban oly népszerűsítő előadások fognak rendezetni, melyeken kiváló szakemberek iparművészeti kérdéseket ismertetnek, gazdagon illusztrálva azokat vetített képekkel. Ezeknek programja is még e hó folyamán közre lesz bocsátva.

Általában nagyjelentőségű lesz e kiállítás, tanulságokban dus ugy az iparosságra, mint a nagyközönségre. Mert az Iparművészeti Társulat díszes gyűjteménye magában véve is ritka látvány. Azonkívül iparosságunknak alkalma lesz megismereni, hogy mit tudunk és ami még fontosabb — amit még nem tudunk, de tudunk hasznos és kelő: megtanulhassuk.

Tekintettel épen a kiállítás komoly céljaira, az anyag tekintetében a rendezőség kritikát is fog gyakorolni. Amint értesülünk, a felhívás arra szólítja majd fel az iparosságot, hogy aki részt kíván venni, tervét, ötletét a bejelentéskor közölje, mielőtt annak kiviteléhez kezdene. A rendezőség szükség esetén megfelelő művészi becsü rajzokat is bocsát díjtalanul az iparosok rendelkezésére.

Kerülni kívánják az iparosságnak esetleg el nem fogadható tárgyak költségeivel terhelését, másrészt azonban a cél feltétlenül megkívánja, hogy csak oly tárgy foglalhasson helyet, melynél, bár szintoly fontos a gyakorlatiasság kelléke is, de mindenesetre kétségtelenül műipari alkotás legyen.

Nagyon sok munkát, áldozatot kíván ily kiállítás a rendezésre vállalkozó intézményektől, de megfizethetetlen hasznokkal jár, ha az iparosság és a közönség komoly jószándékkal igyekszik azt javára fordítani.

A kaszinó irodalmi pályázatának nyertesei.

Az 1908. évi pályatételek.

február 4.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni kaszinó választmányja tegnapi ülésében foglalkozott a Kazinczy-fele pályaművek jutalmazásával. A Csokonai Kör bírati jelentését változatlanul elfogadván, a pályadíjakat a következőképpen adja ki:

1. Kazinczy és e debreceni gramatica című tudományos pályaművek közül a „Ha a” jellegű munka szerzőjének, Glück Samuel I. éves joghalgató 14 db aranyat, a „Sors bona

stb" jellegű munkaszerzőjének, Szabó István és Debreczeni István II. éves hit. hall. ugyan- csak 14 db aranyat s a „Juste milieu" jel- legű munka szerzőjének Bodnár Gábor III. éves theol. 4 db aranyat.

II. A műfordításra érkezett 7 pályamű közül a „Laurum" jellegű munka szerző- jének Szabó István papaövendék 8 db ara- nyat s az „Omnia sunt stb." jellegű munka szerzőjének Bisásnszky Ignác I. éves theol. 6 db aranyat.

III. A költői tételre (Leiró költemény vagy genre kép a magyar földmives vagy munkás életéből) érkezett 4 pályamű közül jutalomra méltónak egy sem találtatván, a kitűzött pályadíjak kiadhatók nem voltak.

Ezután a hasznó elnöksége az 1908. évre a következő pályatégeket tűzte ki.

1. Budai Ferenc „Palgári Lexiconának" hatása a magyar elbeszélő és drámai költő- szetre. Jutalma az elsőnek 20 db, a második- nak 12 db arany.

2. Leiró költemény vagy genre kép a munkás földmives vagy munkás életéből. Jutalma az elsőnek 12 db, a másodiknak 8 db arany.

3. Műfordítás a XIX. századi angol lírá- ból. Jutalma az elsőnek 8 db, a másodiknak 6 db arany.

Irodalom.

(A „Budapest" jubileuma. Minden feltűnést és hangos reklámot kerülve, olyan módon ünnepli meg a „Budapest", az or- szágos függetlenségi és negyvennyolcas párt hivatalos lapja, alapításának harmincadik év- fordulóját, hogy részese legyen a jubileum csöndes örömeinek minden egyes előfizetője. Gyönyörű díszalbumot adott ki, az áldozatra kész kiadó cég: *Wodianer F. és fia* jóvoltá- ból, amely — külső dísz és terjedelmre is, — meglepetése lesz a magyar könyvpiacnak. A nemzet vezéréin s a kö-élet nagyságain kívül a legnevesebb költők és írók nagy gárdája működött közre abban, hogy minél értékesebb és érdekesebb legyen a „Budapest" jubilaris albuma, amelyet minden régi elő- fizető díjmentesen kap meg a lap emlekeze- tére, valamint minden új előfizető is, aki bármely naptól kezdve egy negyedévre elő- fizet. — A gyönyörű díszműben, amely- nek bolti ára husz korona lesz, Kossuth Ferenc cikke autogrammban van megörö- kítve, továbbá Apponyi Albert gróf, Günth- ner Antal, Justh Gyula, Polónyi Géza, Sze- derkényi Nándor, Barabás Béla, Visontai Soma, S. terényi József, Mezössy Béla, Thaly Kálmán, Ábrányi Kornél, Batthyány Tivadar gróf, Szatmári Mór, Rátkay László, Buza Barna, Bakonyi Samu írtak bele cikkeket, a lap régebbi szerkesztői pedig érdekes vissza- emlékeztetéseket. Kivülök a „Budapest" vala- mennyi volt és jelenlegi munkatársa hozzá- járult szépirodalmi munkáira, költeményrel, vagy közérdekű ismertetéssel. S. Lusinszky Imre, a „Budapest" helyettes szerkesztője az újságcsinálásról, Benedek Árpád és Fuzes- sery István dr. pedig a politika világából írtak nagyon érdekes cikkeket. Kovács Dénes dr. Kossuth Lajos utolsó óráiról írt megható visszaemlékezést. A díszművet számos művé- szí kivitelű kép, sok műmelléklet és vala- mennyi szerző arcképe díszíti Rendkívül ér- dekes része az albumnak a szerkesztőségi, kiadói hivatali és nyomdai élet bemutatása. Az albumot, amelyet Gara József kiváló érzék- kel állított össze, megszerezheti mindenki, ha 6 koronával negyedévre előfizet a „Buda- pest"-re.

Megölte a pálinka.

Az italok hatása.

Az alkohol áldozata.

— február 31.

(Saját tudósítónktól.) Egy öreg ember, egy vén alkoholista halt meg tegnap este hirtelen halálal. S amint a boncolás meg- állapította, az alkohol ölte meg, oltotta ki agg életét.

A tragikus esetről a következő tudósi- tást adjuk:

A Csoka-utca 12. számú házában la- kott Bodonyi Mihály 68 éves napszámos. — Egész világéletében dolgozott, sok szép fo- rintot megkeresett erős munkájával, de bol- dogolni sehogys tudott. Nem tudott pe- dig azért, mert minden keresetét, a leg- utolsó fillérét is borra, pálinkára költötte.

Erős szervezetű ember kellett legyen a vén korhely, mert dacára az alkohol állandó mértéktelen élvezetének, 68 évet élt, sohasem volt fekvő beteg. A nagy lumpok, az iszá- kosok elkerülhetetlen végzete azonban őt is utólérté.

Tegnap este ugyanis, amint részeg fő- vel ment haza lakására, mielőtt lefeküdt volna összeesett és meg halt. Hozzáértőzői azt mondták, hogy meggyuladt benne a pá- linka és lángok jöttek ki halála pillanatában a szájából.

Holttestét kivitték a kórház hullá- házába, ahol még hétfőn reggel felboncolták. A boncolás alkalmával megállapították, hogy az alkohol egész belső szervezetét teljesen tönkretette s igazán csodálatos, hogy ilyen hosszú ideig élt.

Holttestét ma délután fogják eltemetni a Péterfia-utcai temetőbe.

Megölte a társát.

A veszekedés hevében.

Gyilkos napszámos.

— február 4.

(Saját tudósítónktól.) A szom- szédos Hajduböszörményben vasár- nap délelőtt két napszámos vágta a fát. Munka közben valami csekély- ség miatt összeveszttek s a vesze- kedés hevében egymásra támadtak. Az egyik megütötte társát, aki ka- pott sebébe bele is halt.

Tudósítónk az esetről a követ- kezőket jelentette telefonon:

Bodnár Mihály és Sóvágó Gábor böszörményi napszámosok vasárnap reggel együtt vágták a fát. Munka közben valami csekélység miatt összeszólkoztak s majd heves szavakkal szidták egymást.

Sóvágó Gábort azonban hirtelen elragadta a hevessége. Felemelte a kezében tartott favágó fűrészét és a következő pillanatokban lesújtott azzal társára, Bodnár Mihály fejére. Bod- nárt azonnal elborította a vér és eszméletlenül esett össze a fehér hóval borított udvaron.

Bodnárt nyomban lakására szál- litották, ahol a késő esti órákig feküdt erős seblázban, élet-halál között. Este azonban elvesztette minden erejét s mielőtt még magá- hoz tért volna, kiszenvedett.

Az esetről azonnal értesítették a debreceni ügyészséget, a honnan Petneházy Boldizsár vizsgálóbíró segéd és dr. Láng Sándor törvény- széki orvos utaztak ki tegnap dél- után Böszörménybe.

A boncolást megejtették s mikor meggyőződtek arról, hogy Bodnár a kapott ütés következtében halt meg, Sóvágót letartóztatták s behoz- ták az ügyészség fogházába.

A „Debreczeni" szerkesztősége és kiadó- irodalma Arany János-utca 2. (Hungária- épület) földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Pilitz Samu dr. előadása a Szabad iskolában.

A szellemi művelődés élettanáról.

— február 4.

(Saját tudósítónktól.) Debrecenben min- den új, kulturális egyesületnek vagy intéz- ménynek meg kell küzdeni a debreceni kö- zönnyel. Meg kellett, sőt kell ma is küzdeni a Szabad iskolának is.

Ezzel azonban távolról sem azt akarjuk mondani, hogy a debreceni Szabad iskola előadásainak ne lenne közönsége, mert van, sőt szép számmal van. Azonban még ennél is többet érdemelnek a Szabad iskola érté- kes előadásai, amelyekből egyaránt tanul- hatnak a művelt, vagy a kevesebb ismeret- tel bíró emberek, mert ezek az előadások felülélik a tudomány minden ágát s köny- nyen érthető nyelven, de egyszersmind komoly tudományos alapon és a legmodernebb felfogásban ismertetik meg a hallgatókkal azokat az előadásokat kitűzött s általános érdekű tárgyakat, melyeknek ismerete nél- kül senki sem mondhatja el magáról, hogy művelt ember.

A Szabad iskola tegnapi előadása egy felette érdekes és tanuságos előadás-sorozat- nak volt a bevezetése. Az előadásnak „A szellemi művelődés élettan" volt a címe.

Nagyszámu közönség gyűlt össze az Ipartestület Simonffy-utcai dísztermébe, ahol jelezve volt az előadás, melyet egy kiváló természettudós, dr. Pilitz Samu, a nagy- kanizsai törvényszék orvosa tartott meg.

Pilitz dr. végig lebilincselő előadásában az agyról kezdett beszélni, mint az intelli- gencia, a szellemi működés helyéről. Az agy könnyed boncolani ismertetése után rátért annak a nagyfontosságú tudományos tétel- nek ismertetésére, hogy a különböző szellemi tehetség az agy szürke állományának külön- böző pontjain székkel. Ezután hozzákezdett a szellemi működés mivoltának fejtegetéséhez, mely egészen lekötötte a hallgatóság figyelmét. Ezzel Pilitz dr. előadását meg is szakította, hogy a legközelebbi alkalomkor ismét foly- tassa.

A közönség élénk tetszésnyilvánítással hálálta meg az értékes előadást.

Öngyilkos cselédleány.

Marólugot ivott.

Mert a szülei megszidták.

— február 4.

(Saját tudósítónktól.) Ujra a marólug. Egy cselédleány dobta el magát az életet csupán azért, mert szülei erőlyesen meg- dorgálták. És a cselédleány érzékeny lelke nem tudta azt elviselni, marólugot ivott és meghalt.

Tudósítónk az esetről a következőket jelenti:

Terdik Eszter 24 éves cselédleány itt szolgált ezelőtt pár héttel Debrecenben. Itt a város központján, ahol vasárnaponként a piac-utcai korzón sétálgatott. Egy legénnyel ismerkedett meg itten, aki rövidesen bűnre csábította.

És a legénnyel való viszonya nem maradt következmények nélkül. A napokban már annyira rosszul volt, hogy gazdája elbocsátotta szolgálatából. A cselédleány ha- zament szüleihez szombaton este. A szülei az Olajútőben laktak s a mikor megtudták, meglátták a leányuk baját, nagyon össze- szidták, megdorgálták.

A leány pedig a szülei dorgatásaitól nagyon a szívére vette. Vasárnap reggel, amikor felkelt, jó adag marólugot szerzett valahonnan, azt feloldotta és megitta.

Keserves nyöszörgésre figyelmesek let- tek szülei, megtudták, hogy a leány mérget ivott és orvosért küldtek. De az orvos későn érkezett, az érzékeny leány meghalt, magával vive a másvilágra egy még meg sem szüle- tett emberke lelkét.

A rendőrség a vizsgálatot megindította.

A portugál királygyilkosság.

Kikiáltották a köztársaságot.

Uj király proklamálása.

Forradalom, forradalom!

— február 4.

Borzalmas, véres királygyilkosság történt szombaton délután Portugália fővárosában Lisszabonban, melynek egy forgalmas, népes utcáján egy csapat összeesküvő megtámadta Carlos király udvari kocsiját, melyben az uralkodón kívül Amália királyné, a trónörökös és Mánuel herceg ültek. A merénylők sortüzet adtak a kocsira s a golyók a királyt és a trónörökösöt megölték, míg Mánuel infánst csak könnyebben sebesítették meg, a királyné pedig sértetlen maradt.

A gyilkosok közül egyet egy tiszt a helyszínén szétvagdalt, egy pedig a börtönben felakasztotta magát.

A királygyilkosság híre futó tüzként terjedt el a szélrőzsa minden irányában s mindenütt megdöbbenést keltett a véres nap, melynek négy halottja van.

Mély megilletődéssel áll meg az ember négy ravatal előtt: a portugál király, a trónörökös és annak a két szerencsétlen proletárnak ravatala előtt, kik öltek, tudva, hogy öletnek.

Az emberi élet erőszakos kioltása mindig részvétet kelt, legyen az, akit ölnek, király vagy koldus. Mi sem természetesebb tehát, mint-hogy egyforma részvét nyilvánul az emberek iránt, kik nem mint egyéni bűnösök, hanem mint annak az évszázados harenak osztályosai hullottak el, mely a kiváltságos és a jogfosztott emberek között folyik.

A királygyilkosság újabb részleteiről szóló tudósításaink a következők.

Hogy történt a merénylet.

Berlin, február 3.

A portugál követ következőleg írta le a Berl. Tagbl. munkatársa előtt a merényletet:

Tegnap délután öt órakor a portugál király a királynéval, a trónörökösrel és Mánuel herceggel tért vissza vadászkastélyából, Villa Visiosából Lisszabonba. A legforgalmasabb utcák egyikében, az Arzenál-utcában egy sereg jóöltözötű férfi, kiket előzőleg senki sem vett észre, balfelől megtámadták a király kocsiját és nem telt bele egy perc, már több sorúz dördült el. A hatás rettenetes volt. A király, akinek a testét négy golyó furta át, azonnal holtan esett össze.

A trónörökös szintén halálosan megsebesült és csak néhány percig élt, míg Mánuel infáns csak arcán és karján szenvedett jelentéktelen sebesüléseket.

Hasonlóan vakmerő merényletre nincs példa a világtörténelemben. A merénylők igen ügyesen, a portugál nemzeti viselethez tartozó bő köpenyeik alá karabélyokat és revolvereket rejtettek el és a legnagyobb tervszerűséggel és hidegvérrel jártak el.

A merénylők egyikét a királynak a helyszínén véletlenül jelenlevő segéde azonnal leterítette. Még hármat közülök a rendőrök lövései értek.

A merénylők személyazonosságáról a külön kiadásban megjelent hivatalos lap semmit sem tud. Az egyikről hír szerint megállapították, hogy egy Kordova nevű

portugál alattvaló. Egy másik hír szerint francia.

A királygyilkos tanító.

Berlin, február 3.

A Berl. Tagbl. jelenti Madridból: A lisszaboni merénylők közül hármat azonnal elfogtak. Az egyik merénylő a börtönben öngyilkos lett. A rendőrség egyre-másra eszközölte a letartóztatásokat. Bárha a rendet a merénylet után sehol sem zavarták meg, nagy katonai óvintézkedéseket tettek. A trónörökös a királyné karjaiban halt meg, kit a legnagyobb rábeszéléssel is alig lehetett rávenni, hogy visszamenjen a palotába és a szintén megsebesült Manuel infáns ápolja.

Lisszabon, február 3.

A királygyilkosok között a főcinkos halott. A gyilkosság alkalmával karabéllyal volt ellátva. Neve Buica Manuel 30 éves és ezelőtt altiszt volt a 7. lovassági ezredben és 8 év óta tanító Lisszabonban. Két cinkostársai valószínűleg szintén portugál.

A királyné állapota aggasztó.

Páris, február 3.

Ideérkezett jelentések szerint Amália özvegy királyné állapota aggasztó. Az éjjelt lázban töltötte.

— Gyilkosok! Gyilkosok! — kiáltotta több ízben — megölik a gyermekemet!

Az orvosok állandóan a beteg ágya mellett vannak. — A legrosszabbtól tartanak.

Köztársaság vagy királyság?

Lisszabon, február 3.

A köztársasági pártok mozgolódnak kezdenek. Hírlik, hogy proklamációt fognak intézni a néphez, amelyben felszólítják, hogy kiáltssa ki a köztársaságot.

Vidéki városokban és falvakban cédulákat osztottak szét, amelyeken ez a felhívás volt:

— Le a zsarnokokkal! Éljen a köztársaság!

Ellenőrizhetetlen hírek szerint, a kaszányakban is nyugtalanság észlelhető.

Madrid, február 3.

El Mundo azt a hirt közli, hogy Oportóban kikiáltották a köztársaságot. Hivatalos politikai körökben e hirt nem erősítik meg, de cáfolat sem jött.

Az új király.

Lisszabon, február 3.

Vasárnap a déli órákban Mánuel infánst királlyá proklamálták. Az ünnepélyes aktusnál jelen voltak az összes polgári és katonai méltóságok.

Lisszabon, február 3.

A hivatalos lap rendkívüli kiadása második Mánuel király következő proklamációját közli:

Egy aljas merénylet fiui és testvéri szívemet a legnagyobb keserőséggel tölti el. Tudom, hogy a nép osztja bánatodat és felháborodással és undorral gondol a borzalmas gyilkosságra, amely példátlanul áll a történelemben. Az alkotmány értelmében én vagyok hivatva a királyság sorsát intézni. Ennek megfelelően minden fáradozásomat a haza javának fogom szentelni és arra fogok törekedni, hogy a portugál nép szeretetét megérdemeljem. Esküszöm, hogy a katolikus vallást és a királyság integritását meg fogom védeni és az alkotmányt tiszt-

teleben fogom tartani. Kijelentem egyúttal, hogy a jelenlegi minisztériumot megtartani szándékozom. Lisszabon, 1908 február 1. II. Mánuel.

A proklamációt az összes miniszterek ellenjegyezték.

A szerencsétlenség okozója.

Lisszabon, február 3.

Az államtanács mai ülésén, amelyen a király elnökölt, Franco miniszterelnök Luciano Castro a progresszisták vezére és Vilhena a regeneradók pártjának vezére felajánlották a királynak a közreműködésüket az anarchista pártok egyesítése terén. A király elfogadta az ajánlatot s a minisztérium beadta lemondását. Az új kabinet az egyesült monarchista pártok képviselőiből fog állani. A pártoknak a korona körül voló tömörülését mindenféle meglepéssel vették tudomásul. Híre jár, hogy Forraira Amaral tengernagyot bízta meg a király a koncentrációs pártok kabinetalakításával.

Páris, február 3.

Egy itt élő portugál, Franko miniszterelnöknek meggyőződésből ellenfele, a Berliner Tagblatt tudósítója előtt következőleg nyilatkozott:

Portugália sorsa a királyné kezében van, akit mindenki tisztel. Az egész szerencsétlenséget Franko miniszterelnök okozta. Ha Franko esett volna el a gyilkos kezétől, megkönnyebbülten sóhajtott volna fel az egész ország, mely most még szerencsétlenebb, mint volt. Ha Franko nem tágit, nemsokára az egész ország vérben fog gázolni.

Franko lemondott.

Lisszabon, február 3.

Franko miniszterelnök ma beadta lemondását, amit a király elfogadott. Republikánus csapatok Franko bárót ma megtámadták, de rendőrség szétverte a tüntetőket.

Madrid, február 3.

A portugáliai helyzetet itten igen komolynak találják. A királygyilkosokat haditörvényszék elé állítják, ahol statáriális uton végeznek velük.

Színház.

MŰSOR:

Kedden: Nap és Hold operette „A” bérletben.

Szerdán: Varázskeringő operette „B” bérletben.

Csütörtökön: Jean Jeanette A rokkant huszár népszimű „C” bérletben.

Pénteken: Rang és mód szimű „A” bérletben.

Szombaton: Virágos csónak szimű ujdonság „B” bérletben.

Vasárnap délután: Cserelányok operette bérletszünetben.

Vasárnap este: Varázskeringő operette ki bérletben.

Hétfőn: Virágos csónak szimű „C” bérletben.

* **Nap és hold.** Érdekes reprise lesz ma, a Nap és hold operette előadása alkalmával. Ez a kedves fülbemászó muzikájú operette évek óta nem volt műsoron s a közönség kérésének tett eleget Zilahy igazgató, mikor a Nap és holdat felelevenítette. A darabban a főszerepeket Lónyai Piroska, Zsigmondy Anna, Horváth Kálmán és Boda játszik, kívülök részt vesz az egész énekes személyzet.

* **Varázskeringő** tizedik előadása szerdán lesz s ez uttal Franci szerepét. Lónyai Piroska játsza. A többi szereplők maradnak a régiek.

• **Rokkant huszár és Jean Janette** csütörtökön kerül előadásra. A mult héten Budapesten felelevenített Rokkant huszár Szigeti Ede népsziműve, melyet a fővárosi közönség a legnagyobb tetszéssel fogadott. A főszerőpeket Zilahyné és Horváth Kálmán adják. A többi szerepek is mind első rendű kezekben vannak. Így előre is egy minden tekintetben kitűnő előadásra van kilátásunk.

Jean-Janette kerül egyidejűleg színre a Rokkant huszárral, mely kedves kis darab dr. Farkas Imre, városunk szülötte, ismert jónévű költő és író tollából került ki. Az előadás jelen lesz a szerző is, ki jelenleg honvédelmi minisztérium kebelébe tartozik.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uránus mai új műsora. 1. Magyar katonák élete Boszniában (eredeti helyszíni és panorámai felvétel). — 2. Önagysága nevenapján (bohózat). — 3. Leleményes betörők (bohózat). — 4. A biribik (katonai dráma). — 5. Ragadós szerelem (bohózat). — 6. A kis hajóslegény (természetbeni felvétel). Műsorváltozás fentartva. — Előadások este 6, 7, 8 és 9 órákor. Helyárak mint rendszeren. Holnap, szerdán délután gyermekelőadás felhelyárakkal. Pompás új műsor, este 6 tól rendes helyárakkal A londoni állatkert és kitűnő új képek.

Öngyilkos közhonvéd.

Nem bírta a gyöngyéletet.

Az őrmester ur összeszidta.

— február 3.

(Saját tudósítónktól.) Egy közhonvéd unta meg a gyöngyéletet tegnap délután és ezért agyon akarta magát lőni. A szívében érezte a keserűség okozta fájdalmakat és ezért szíven akarta lőni magát. De elővesztette a célt és így súlyos, de nem életveszélyes sebet ejtett magán. Tettének oka — a mint azt ő maga mondta — az, hogy nagyon nehéz volt a katonasors s azt nem tudta tovább elviselni.

Az életunt közhonvéd tettéről és tettének okáról tudósítunk a következő részletes tudósítást adja.

A mult évi fősorozáson mondták ki a „Tauglich“-t Feldmann Ámin iparossegéde. És októberben be is vonult a debreceni 3. honvéd gyalogezredhez. Bevonulásakor az ötödik századba osztották be és ebben a században volt mind a mai napig közhonvéd. Már bevonulása előtt is felt a gyöngyé ettől és ez a féltelme már az első napokban alaposnak bizonyult.

Mert az újonckiképző altiszt urak cseppet sem bántak jól a „kis zsidóval“. Ahol és amikor csak alkalmuk volt rá, mindenkor éreztették vele zsidó voltát. Aztán a rendes fegyveres szolgálaton kívül nehéz, testetlő munkákat adtak az új honvédnek. És az ilyen munkákhoz sem igen volt hozzá szokva, amíg a civil ruhát viselte.

A munkát, a nehéz robotot talán még el tudta volna végezni, ha önértékét nem bántják, ha emberi mivoltát tekintetbe veszik és nem bántanak vele tulszigoruan, nem szidják, korholják minden csekélységért.

De az utóbbi kaszárnyai jókból ugyancsak kijutott neki. Azért huzta a jármot teljes négy hónapig. Honvéd voltának ötödik hónapjában azonban úgy vélte, hogy elég volt Feltette hát magában, hogy a legelső alkalomkor, amikor igaztalanul bántanak vele, agyon fogja lőni magát.

Ez az alkalom nem késett sokáig. Vasárnap reggel — miért, miért nem, nem tudni — az őrmester ur, az ötödik század mindenható őrmestere maga elé citálta a reszkető közhonvédet. És megereedt nyomban a szidások zápora. Hullt az árdás a zsidó honvédre, elhangzottak az őrmester ur ajkain a vadak, nyomon követték a szidalmak és ez ellen nem volt védekezés.

Mert feleselni, ellentmondani, az igazat

bizonyítani nem szabad. El kell szótlanul, békén szenvedni a gyanúsítást, a büntetést, mert így követeli azt a vasfegyelem. A közhonvéd is így tett, de amikor a haragos őrmester ur elbocsátotta színe elől, felszaladt egyenesen a közös hálószobába.

Ott csüngtek a jó manlicherek a falon, szépen sorjában. Egy töltenyt már régen tartogatott az öngyilkosjelölt. Most fel akarta használni. Vette hát a fegyvert, megöltötte s kisompolygott a kaszárnya-épület egyik mellékhelyiségébe. S pár pillanat múlva egy lövés dördült el.

Betörték a helyiség ajtaját s ott találták a közhonvédet átlőtt karral, eszméletlenül.

Bevittek a csapakórházba, ahol hé fön délután magához tért és elpanaszolta a fentieket. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Hirek.

Verekedő emberpár.

A civakodás vége.

A férfi bosszúja.

— február 3.

(Saját tudósítónktól.) Egy nő és egy férfi ezelőtt két esztendővel egy házba költöztek, közös háztartásban éltek. Dolgoztak mindketten s addig bekesség is volt a háznál. Mikor aztán az egyik foglalkozás, kereset nélkül maradt, elkezdődött a civakodás, a veszekedéssel végződött.

A Domb-utca 22. számú házában laktak együtt Buzás Irma és Kopsiva Ágoston mázoló-segéd. Kopsivának már hónapok óta nem volt keresete, de azért mindenáron mulatni szeretett volna. Mivel az asszonya nem adott neki pénzt, a mult szombaton elment az asszony munkaadójához és felvette annak fizetését.

A pénzt elitta s részeg fővel ment haza vasárnap reggelén. Az asszony szemére hányta könnyelműségét, mire verekedni kezdtek, majd a férfi felkapott egy székot és azal támadt az asszonyra. Az asszony koponyája 3 helyen is beüört, arcáról a bőr 12 helyen, kisebb-nagyobb foltokban lehámlott a verekezés alatt.

Ezért aztán feljelentette az embert a rendőrségen, ahol a vizsgálatot megindították.

— **A szabadiskolában** ma Oláh Gábor ref. főgimnáziumi tanár folytatja irodalmi előadását „A modern drámá“-ról az ipartestület dísztermében (Simonffy u. 1—c. II. em.) Holnap szerdán ugyanott dr. Jászai Viktor jogtanár a „magyar alkotmány“ című nagybecsű előadását folytatja. Február 6-án, csütörtökön — amiről itt külön értesítjük az igen tisztelt közönséget és az érdeklődőket — dr. Kovács Gábor jogtanár a szocializmusról ismét tart előadást a fent említett helyen. Az előadás mind g ingyenes.

— **Gazdalkodók nagy értekezlete.** Debrecen gazdalkodóinak nagyszámú és tekintélyes része vasárnap délután fél 3 órákor a gazdasági egyesület titkári hivatalában értekezletet tartott, hol terjedelmes megbeszélést folytatott arról, vajjon szükséges-e megalakítani a gazdalkodó kört. Az értekezleten Kertész János elnökölt, a jegyzőkönyvet Hortobágyi Ernő vezette, az előterjesztést pedig Rácz Lajos gazdasági titkárt tette meg. Hosszas és érdeemes eszmecsere után az értekezlet kimondotta a megalakulás szükségességét, majd Polgári Bálint elnöklete alatt Hortobágyi Ernő, Rácz Lajos, Polgári József, Polgári István, Ory Mihály, Kertész János, id Kertész István, ifj. Kertész István, Zöld László, Balogh Ferenc, id. Balogh István, Mike Fe-

renc, Mike János, Tóth András ifj. Deák István, Bányai Péter, Nyilas István Pósalaky András, Balogh János tagokból álló bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette, hogy február 9-én vasárnap délutánra alakuló közgyűlést hívjon össze és alapszabály-tervezetet hozzon javaslatba.

— **Négy tüzeset egy nap alatt.** Vasárnap délután négy helyre is kihívták a tűzoltókat. Mind a négy helyen jelentéktelen kis tűz pusztított, ami szambavehető kárt sehol sem okozott. Így padlótűz volt a Bocskay-tér 9. szám alatt, meggyuladt egy függöny a Szent-Anna-utca 13 számú házban és kigyuladtak a Simonffy-utca 57. és 17. számú házak kéményei. A tűzoltók mindenüvé kivonultak, de dolguk már sehol sem akadt.

— **A sikos járda áldozata.** Könitzer Adolf színházi zenész, a mint tegnap este a színházba igyekezett megcsuszott és a Simonffy-utca 22. számú ház előtt esett. A szerencsétlen ember az esés következtében kitörte bal karját. A mentők a kórházba vitték.

— **Eljegyzés.** Pirnág Jenő Kassáról eljegyezte Prognér Margit urleányt Debrecenben.

— **Kézrekerült tolvajok.** A felsőjózsaai csendőrőrs két veszedelmes tolvajt fogott el tegnap Andirkó Sándor és Nagy Sándor józsaai lakosok személyében. A két tolvaj több lopást követett el, így többek között Németh János ottani gazdalkodótól 2 métermázsza buzát, Földvári Imre padlásáról pedig 100 korona értékű tengerit loptak el. A két jó madarat a csendőrök behozták az ügyészséghez.

— **Megkéselt csavargó.** Tegnap este 7 órákor egyik lakótársa megkéselt. Kispál József 25 éves napszámost. A mentők könnyű sérüléseivel bevitték a közkö. házba késelő lakótársa ellen meg a rendőrség indította meg az eljárást.

— **Két betörés Kabán.** A szomszédos Kabán vasárnapról hélfőre viradólag két betöréses lopott is követtek el. Óri Mihály kabai lakostól valaki a bezárt szekrény felfeszítése után 23 koronát loptak el, továbbá Cseke Ferenc ottani gazdalkodó bezárt lakását álkulccsal nyitotta fel Hegedűs Károly csavargó s egy csomó ruhával megszökött. Az ügyészség mindkét esetben megindította az eljárást.

— **Elfogott tolvaj.** A mult szombaton mulatozás közben valaki ellopta Sarkadi György napszámos 26 koronáját. A tolvajt Bikfalvi rendőrbiztos kinyomozta és Kiss Lajos foglalkosás nélküli lakatos segéd személyében elfogta, a kinél azonban már csak 16 koronát talált.

Lövöldöző napszámos.

Rálőtt a társára.

— **Esküdtzéki tárgyalás.** —

— február 4.

(Saját tudósítónktól.) Szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt állott tegnap az esküdtzék előtt Sült István kemenesvölgyi születésű 20 éves napszámos, jelenleg katona. Sült a mult év júniusában betért Tannenbaum Sámuel hatvan-utcai korcsmájába, hogy cigarettát vásároljon magának.

A korcsmában idogált egy Gál Imre

nevű ember, akivel Sült szóvalásba elegyedt. A szóvalásból verekedés lett, úgy, hogy a koresmáros kénytelen volt mindkettőjüket kiteszkolni az utcára. Itten Sült Gált torkon ragadta, miközben Sültnek egyik ujjja a Gál szájába akadt s azt Gál addig harapta, míg a másik el nem eresztette.

Ekkor Gál átkart menni az utca másik oldalára, de Sült egy lövést tett utána. Ez azonban célt tévesztett, mire Gál elfutott, de Sült ismét rálőtt és a golyó Gál jobbkezeinek középső ujját találta és e sérülések 20 napon túl gyógyult.

Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni esküdtbíró dr. Oláh Miklós elnöke alatt. Bírák Horváth István és Bernáth Kálmán voltak. Jegyző dr. Kovács Péter, ügyész Gáthy Bálint és védő dr. Vajda József volt.

Az eszköztszék következőkép alakult meg: rendes esküdtiek: Alföldi Károly, Blaskovits Mihály, Csobán István, Domján Imre, Frenszli Gyula, Halasi Péter, Katona József, Kovács István, Kovács János, Mórész Bertalan, Tóth Gergely, ifj. Zöld János; pótesküdt: Lucei Mihály.

Vádlott azzal védekezett, hogy a lövéseket önvédelemből tette. Az ügyészség vádlottat nem találta bűnösnek, minek alapján a bíróság Sült Istvánt felmentette.

Scott-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt **köhögést és meghűlést** bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadós betegeknek is könnyebbülést szerez a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérik figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIO

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Az iparos-kör bálja.

Fényes táncestély a Bikában.

— február 3.

(Saját tudósítónktól.) Fényes, jól sikerült bált rendezett a helybeli iparos-kör, amelyet vasárnap tartottak meg a Bika disztermében.

A jelen volt hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Asszonyok: Farkas Jánosné, Imre Józsefné, Varadi Lajosné, Bonyhai Györgyné, Orbán Péterné, Horváth Mihályné, Nagy Imréné, Nagy Józsefné, Bese Imréné, Böcsi Sándorné, Erdei Istvánné, Hajdu Miklósné, Szabó Sándorné, Zilahy Istvánné, Tóth Ferencné, Fekete Imréné, Fekete Jánosné, Kiss Imréné, Tompa Lajosné, Sallai Sándorné, Nagy Józsefné, özv. Feldmanné, Éles Józsefné, Sándor Józsefné, Szigyártó Jánosné, Szell Józsefné, Szöllőssy Danielné, Varga Imréné, Papp Józsefné, Bajik Imréné, Dézsi Lajosné, Szabó Lajosné, Szőke Sándorné, Bihari Istvánné, Bakos Ignácné, Javorszky Bálintné, Horváth Jánosné, Novák Lajosné, Balogh Mihályné, Kereszturi Istvánné, Bütkovszki Józsefné, Burai Istvánné, Kecskés Sándorné, Tóth Ferencné, Lengyel Jánosné, özv. Jándi Mihályné, Bartha Gergelyné, Mihályi Mihályné, Pomor Jánosné, Lenke Andrasné, Biczó Gyuláné, Jobbágy Imréné, Fridery Gusztávné, Horváth Imréné, Varga Lajosné, Kerékgyártó Sándorné, Bánki Józsefné, Kovács Józsefné, Farkas Antalné, Varjassy Imréné, Szilágyi Lajosné, Zöld Józsefné, Weisz Mártonné, Nagy Jánosné, Kovács Jánosné, Csonka Pálné, Riskó Józsefné, Blazsek Ferencné, Kuba Jánosné,

Sipos Sándorné, Szilvási Istvánné, Érmihályfalva, Faragó Józsefné, Bánózi Alajosné, Vencze Antalné, Molnár Jánosné, Szilágyi Károlyné, Varadi Józsefné, Köhler Lajosné, Szell Sándorné, Molnár Mihályné, Kiss Ferencné, Bartha Jánosné, Tamás Istvánné, Urbanovics Miklósné, Nagy Józsefné, Losonczy Jánosné, Baranyi Györgyné, Kindris Jánosné, Juhász Istvánné, Nagy Sándorné, özv. Pányoky Károlyné, Pallagi Lajosné Besenyei Gyuláné, Burai Istvánné, Heszely Istvánné, Riez Istvánné, Madarász Gyuláné, Kovács Kálmánné, Tóth Istvánné, Erdődi Lajosné, Erdei Jánosné, Freudenfeld Rudolfné, Kulcsárné, özv. Juhász Józsefné, Bacsai Józsefné, Uray Kálmánné, Kompáthy Ákosné, Csapó Jánosné, Biróné, Szabó Balutné, Vajta Gézánné, Bódogh Gyuláné.

Leányok: Nagy Zsuzsika, Imre Emma, Farkas Mariska, Varadi Rózsika, Bonyhai Rózsika, Albert Mariska, Horváth Margit, Horváth Erzsike, Nagy Erzsike, Szendrei Juliska, Szendrei Rózsika, Szendrei Mariska, Nagy Mariska, Nagy Juliska, Bere Vilma, Borsos Erzsike, Böcsi nővérek, Szabó Eta, Zilahy Berta és Annus, Tóth Marika, Fekete Piri, Kiss Zsófia és Rózsika, Feldmann Regina, Éles Terus, Ferga Eszti, Szigyártó Eszti, Szell Juliska, Szűcs Mariska, Kiss Rózsika, Kripkó Juliska, Szöllősi Katica, Nagy Rózsika, Varga Mariska Bozókó Zsuzsika, Bajik Mariska, Dézsi Margitka, Szőke Eszti, Bihari Katica, Bakos Eszti, Kálmán Erzsike, Novák Erzsike, Deusch Hermin, Varó Juliska, Pálfi Rózsika, Burai Mariska, Gulovszky Hermin, Kecskés Eszti, Toth Mariska és Karola, Bagi Juliska, Medves Berta és Gizus (Érmihályfalva), Horváth Mariska, Bartha Erzsike és Ilonka, Mihályi Rózsika, Váró Mariska, Szecsey Mariska és Erzsike, Lucei Mariska, Biczó Ilonka, Horváth Mariska, Varga Irma, Farkas Rózsika, Szilágyi Teri, Rencz Mariska (Budapest), Kovács Mariska, Liptai Kató, Weisz Sári, Kovács nővérek, Ujfalussy Mariska, Vajó Mariska, Luka Eszti, Szilágyi Eszti, Kovács nővérek (Érmihályfalva), Mincher Erzsike, Molnár Erzsike, Szilágyi Rózsika, Varadi nővérek, Köhler Berta, Molnár Juliska, Bartha Rózsika, Prognér Margitka, Tamás Mariska, Baranyi Mariska, Mandel Etus és Margit, Nagy Gizus és Eszti, Rencz Emma (Budafok), Juhász Etus, Nagy Piroska, Matkó Mariska, Veszely Irmus, Gyugyei Mariska, Riez Ilona és Mariska, Madarász Erzsike, Kovács Rózsika, Munkácsy Juliska, Erdei Eszti, Freudenfeld nővérek, Kulcsár Gi-a, Juhász Mariska, Bacsai Mariska, Biró Margit, Szabó Boska.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, február 3. A képviselőház elfogadta a nemzeti posta-egyezményről szóló törvényjavaslatot.

Zichy Aladár a királynál.

Bécs, február 3. Ő felsége vasárnap délelőtt 11 órakor gróf Zichy Aladár minisztert Schönbrunban külön kihallgatáson fogadta.

Makó nem tud fizetni.

Makó, február 3. Makó város munkásait és tisztviselőit nem tudta elsején kifizetni, mivel az alispán nem hagyta jóvá a város kölcsönét.

A plurális választói jog ellen.

Szabadka, február 3. Szabadkáról jelentik, hogy a szociáldemokrata párt tegnap négyülést tartott, amelyen a plurális választói jog ellen foglaltak állást.

Agyongázolta a vonat.

Budapest, február 3. A Szeged felől reggel kilenckor érkező gyorsvonat Kőbánya határában elütötte Feh József koporsógyáros kocsiját.

Kátai Mihály kocsis nyomban meghalt, Vörös Sándor szolgálta pedig, aki a kocsin ült, súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenségnek az volt az oka, hogy a váltóór az utvonalat elzáró sorompót nem bocsátotta le.

Buzáth cáfolata.

Budapest, febr. 3. A néppárt ma este értekezletet tartott, melyen Buzáth Ferenc kijelentette, hogy valóban a lapok azon közlése, mintha ő a delegációban olyan kijelentést tett volna a néppárt nevében, hogy a néppárt a tiszti fizetések emeléséről szóló javaslatot minden körülmények között megshavazza.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— február 3. —

A határidőüzlet.

A határidőüzlet szilárd irányzattal nyílt meg, az üzlet folyamán azonban realizálásokra élénk üzlet mellett ellanyhult.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1168	1173—1151
Buza októberre	1040	1042—1029
Rozs áprilisra	985	970—971
Rozs októberre	890	878—872
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	781	783—779
Tengeri májusra	674	676—669

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde a portugáliai események dacára bécsi arbitrázs-vételekre, valamint helyi vásárlásokra szilárd irányzattal folyt le és az árfolyamok mérsékelt forgalom mellett emelkedtek.

Törvénytörvény.

Az acékirály.

Nemrégiben egy kedves bohóságot adtak a Vigszínházban, amelynek címe, ma már szállóige a fővárosba. Ha azt kérdik valakitől:

— Nem látta az acékirályt? Ha az illető nő, akkor bizonyosan azt feleli:

— Menjen maga disznó!

Ennek a szálló igének pikáns izű háttere van. — Az acékirály bemutatóján, nagy botrány játszódott le a Vigszínház harmadik emeletének álló karzatán. Egy Beytum Aladár nevű lakatos-segédnek nagyon megetszett egy előtte álló leány. — Parancsol egy műsort? — kérdezte tőle előzékenyen sugva.

A leány hátranyújtotta kezét a műsorért, de kezét azon melegében ijed en rántotta vissza, mert amit Beytum a kezébe adott, azt a legmerészebb fantáziával sem lehetett műsornak nevezni.

A leány sikított egyet s azután pofonütötte Beytumot. Ez ráadásul előállították a kapitányságra és szemérem elleni vétésért megindították ellene az eljárást. — Ezt a pört ma tárgyalja dr. Farkas bűntető járásbíró.

Alkalmi házvétel.

A főutcán modern ház minden komforttal, kerttel olcsón, kevés pénzzel megvehető.

Gelbmann József

megbizott (Széchenyi-utca 32. sz.)

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék
Pörkölt-kávé

1. számú kilója K. 5.—, 2. sz. kl. K. 4.60, 3. számú K. 4.—, 4. számú K. 3.20, 5. számú K. 2.80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 klg. vételénél bérmentve.

Szimon István
főüzlet: BUDAPEST, Váci-körút 12. Fióküzletek: Váci körút 60., Teréz-körút 23.

2063/1907. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 3607/2. 1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Karl Bendler & Sohne bécsi bejegy. cég részére, Grünfeld Mózes debreceni lakostól 1746 kor. 92 fill. tőke, ennek 1907. évi májás hó 6. napjától számítható 6% kamatai és az eddig összesen 112 kor. 84 fillér perkölttség erejéig 1907. évi november hó 22-én bíróság felülfoglalt és 672 korona 36 fillere becsült papírművek, írószerek, kereskedelmi könyvek, zománcos edények és bolti állványok 1908. évi február hó 5-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Simonffy utcán 2. sz. háznál, Debreczen sz. kir. város közönségének 500 kor. 16kekövetelése és jár. végr. Braun József és Társa cég 443 kor. 25 fill. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi január hó 16.

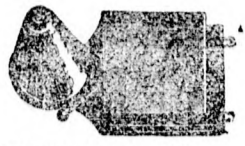
Török Péter
birói kiküldött.

Több millió korona

20, 30, 40, 50, 65 évi törlesztésre olcsó kamattal kiadatik. Földbirtokra, háza és kezességre. Kölesönök már 500 koronától kezdve folyósíthatók. — Nagy kamatu kölesönök olcsó kamatu kölesönre konvertáltnak. Bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Hartstein-Banküzlet

Telefon 392. Debreczen, Telefon 392. Piac-utca 83. szám.

Kerékpár, varrógép, gramafon villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek

DEBRECZEN,

Hatvan-utca 8. szám.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Meghívás.

Az érmelléki takarékpénztár

1908. évi február hó 16-án délelőtt 9 órakor SZÉKELYHIDON, a takarékpénztár üzlethelyiségében

XXXV-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1907-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség megállapítása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. A jótékony célokra szolgáló összeg felosztása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.

Figyelmeztetés. 1. A közgyűlésen szavazataikat azok a részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre átirított részvényeiket személyesen, vagy meghatalmazott részvényes társaik által a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló-bizottságnak bemutatják.

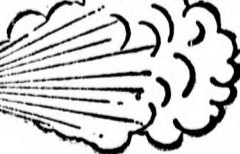
2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosításal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldésl telepe Buziásfürdő. Örgönyeim: Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik. ○ ○ ○

Jó karban levő különféle használt bútorok eladók. Arany János-utca 2. szám. II. emelet, ajtó 7.

Egész ház

egy lakással május hó 1-re bérbe kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Pénzbeszedői vagy eljárói állást keres méglelt koru, megbízható férfi, kiről csak a legjobb vélemények hallhatók. Cim a kiadóhivatalban. 1326

Jó forgalmu üzlet T.-Lökön a fő-utcán 20 éve fennálló divatáru, fűszer- és vegyes üzletet, trafik és italmérési engedéllyel egy üzlet mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

Villamos

felszerelési cikkeket, műszereket gyárt és árusít legelőcsöbbsen a debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. —

FÖLDVÁRI L.
Kossuth-utca 1.
Telefon 168. sz.

3—4 szobás lakás Szappanos-utca 16. sz. alatt kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, traffikkal, mészárszékekkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebennél Debreczen Halköz 4.

Eladó ház. Kossuth-utca 69. számú ház 30 köblös ondódi földdel és tanyával, vagy ezek nélkül azonnal és kedvező feltételek mellett. Bővebbet Széchenyi-kert 48. sz. alatt Papp László tulajdonossal.

Fiatalkorú házaspár, kik egy jőnevű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A feleség szakácsnőnek vagy gazdaszónynak alkalmazható. A férj elfogad irodaszolgái vagy pénzbeszedő állást is, esetleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Május 1-re 3—4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

Butor garnitúra, íróasztal, pipatartó, tükrök, képek, matracok eladók Arany János-utca 2. II. emelet, ajtó 7. 1337

Pénztárnoknőnek csinos, fiatal leány felvétetik február 6-ra. Mauthner Alfréd gyógyszer-tárában. Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán.

Utcai**lapelárusítók Fazekas Imre**

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Arany János-utca 2. sz.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet.
DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-fecskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. ○ ○ ○ ○ ○
Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár ○ ○

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-felejtés-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képvisellete. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb selyem kelmék. Francia himzett batistok.

Óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősege

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dug választéka. Telefon szám: 568 1063

A farsangi idényre!

különösen ajánljuk alkalmi, estélyi és báli-ruhák, jelmezek és estélyi köpenyek elkészítésére divat szalonunkat ○ ○

Boszuay és J. Társa

325 divatruházában
Debreczen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

! **Állatvizsgálatokat, védő-
ojtásokat, heréléseket. tu-
berkulinozási eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiokat.** !

Debreczen, Csapó-u. 80
Telefon 558. szám.